

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ

Зарічкова М. В.

Кафедра управління та економіки фармації
Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національного фармацевтичного університету
м.Харків, Україна
uef-ipksf@nuph.edu.ua

Вступ. На відміну від активних методів навчання, в основі яких лежить одностороння комунікація, інтерактивні методи зорієнтовані на реалізацію пізнавальних інтересів та потреб особистості (багатостороння комунікація). Метою інтерактивного навчання в системі післядипломної освіти спеціалістів фармації (СФ) є створення комфортних умов навчання, за яких кожен слухач (працівник фармацевтичної галузі, інтерн) має відчувати свою успішність та інтелектуальну спроможність. Інтерактивне навчання дозволяє змодельовати життєві та професійні ситуації з практики СФ, використати рольові ігри, знайти рішення проблеми (через розв'язання типових та нетипових професійних задач) на основі аналізу обставин і відповідної ситуації; сприяє формуванню професійних вмінь і навичок СФ, сприяє створенню атмосфери взаємодії, співробітництва. Основними рисами інтерактивної технології є: опанування конкретного досвіду слухачами, його осмислення, рефлексія та застосування отриманих знань на практиці. Тому інтерактивні методи навчання позитивно сприймаються слухачами в системі післядипломної освіти СФ і є актуальним напрямком при створенні дистанційних курсів підвищення кваліфікації СФ.

Мета дослідження. Розкриття можливостей застосування інтерактивних методів навчання у системі післядипломної освіти СФ.

Методи дослідження. У роботі були використані: формально-логічний метод, системний аналіз, метод аналогії і порівняння, аналіз інформаційних джерел.

Результати дослідження. Інтерактивні методи навчання – це методи взаємодії з учасниками, що сприяють встановленню міжособистісних відносин в групі, інтенсивному засвоєнню матеріалу та активній участі суб'єкта в навчальній діяльності; це система науково обґрунтованих дій учасників процесу соціально-психологічної взаємодії, здійснення яких з високим ступенем гарантованості призводить до досягнення поставлених цілей навчання. Вони побудовані на спеціально організованій груповій та між груповій діяльності, зворотному зв'язку, індивідуальному стилі спілкування, рефлексивному аналізі або дебрифінгу.

До інтерактивних методів належать: мозковий штурм (брейнстормінг); робота в малих групах; рольові ігри; кероване обговорення; педагогічна рефлексія; диспут; організаційно-діяльнісні гри; лекція-провокація; кейс-технології; інтелект-карти; тренінг і відеотренінг; майстер-клас, педагогічна майстерня; біфуркаційні методи; метод інформаційної недостатності; метод інформаційної насиченості; комунікативні ігри; інтерактивна лекція; вправи зі зворотним зв'язком; метод проектів та ін.

Загальною ознакою сучасних інтерактивних методів навчання при створенні дистанційних курсів підвищення кваліфікації СФ є наявність наступних принципів інтеракції: багатостороння комунікація; взаємодія і взаємонавчання слухачів; кооперована навчальна діяльність з відповідними змінами у ролі і функціях як слухачів, так і викладача.

Враховуючи вищезазначене, нами були проаналізовані завдання або активності з використанням інтерактивних методів, які запроваджуються на кафедрі управління та економіки фармації Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету (УЕФ ПКСФ НФаУ) та встановлено, що у системі дистанційного навчання Moodle для слухачів навчальні об'єкти, які забезпечують взаємодію тьютора з

слухачами, їх зворотній зв'язок, а також спілкування слухачів між собою, розподіляються наступним чином:

- *дії в межах дистанційного курсу* (форум, чат та діалог, база даних, вікі-ресурси та глосарій, а також он-лайн лекції по актуальним тематикам сьогодення, он-лайн година т'ютора де обговорюються всі питання слухачів та актуальні теми з практичної діяльності слухачів тощо);
- *дії поза межами сайту* (презентація у PowerPoint або Padlet Web, малюнок у Paint і т.п.).
- *дії між членами групи* (індивідуальні; групові; синхронні; асинхронні).

При створенні дистанційних курсів підвищення кваліфікації на кафедрі УЕФ ІПКСФ НФаУ враховується таксономія Блума і сучасні елементи фасилітації та використовуються додаткові ресурси для виконання інтерактивних завдань:

1. Для рівня запам'ятовування та опанування задіяні завдання з можливістю використання таких додатків: Mental Case, X-Mind card, кросворд, форуми та ін.

2. Для розвитку і вдосконалення рівня застосування задіяні завдання з можливістю використання таких додатків: Evernote, Keynote, Explain Everything.

3. Для розвитку аналітичних здібностей: Mind Mush, Survey Pro, Podlet, Inspiration Maps, Pages.

4. Здібності до синтезу: WikiNodes, Web to PDF, Share Board, Prompter Pro.

5. Здібності до оцінювання та створення в додатках: Creative Book Builder, Interview Assistant, Aurasma, Fotobabble, iMovie, WordPress, Skype, Tapose, Google+, Student Pad.

Як засвідчує практика використання інтерактивних методів для групових форм навчання на кафедрі УЕФ ІПКСФ НФаУ, найбільш затребуваними серед слухачів виявились наступні: кейс-метод, метод рольових ігор з використанням відео-ресурсів, ділові ігри, “мозковий штурм”,

диспути, дискусії, метод критичних інцидентів, метод проектів та ін.

Відповідно серед індивідуальних форм в межах дистанційного курсу слухачі віддавали перевагу наступним методам: створення алгоритму, розрахунок задач, створення індивідуальних проектів Power Point або плакату в Padlet Web.

Групові форми роботи в межах дистанційного курсу з використанням методу дискусії також відтворюється у наступних ресурсах:

Форум " Знайомство";

Форум "Новини курсу";

Форум "Допомоги т'ютора та взаємодопомоги";

Форум "Обговорення он-лайн лекцій";

Форум "Психологічна підтримка".

Висновки. Згідно гіпотези нашого дослідження, інтерактивні методи сприяють вдосконаленню навчального процесу слухачів в системі післядипломної освіти СФ та дозволяють здійснювати самоактуалізацію слухача (вони вчаться критично мислити, розв'язувати професійні задачі тощо) яка є основою інноваційної поведінки на ринку праці, що підвищує їх конкурентоспроможність та спонукає до навчання протягом життя.

Перелік літератури:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 351 с.

2. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих : навч.-метод. посіб. / С. О. Сисоєва ; НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих.– К. : ВД "ЕКМО", 2011. – 320 с.

3. Пометун О. І. Інтерактивні технології навчання: теорія, досвід : метод. посіб. / О. І. Пометун ; авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : А.П.Н., 2002. – 136 с.